

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

НУБІП України

ВЛАСОВОЇ ЄВИ ЮРІЇВНИ

2023 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НИІ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

НУБІП України

УДК 7.012.8:635.914

ПОГОДЖЕНО ДИПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Директор ННІ Завідувач кафедри
лісового і садово-паркового ландшафтної архітектури та
господарства фітодизайну

Василишин Р.Д. Колесніченко О.В.
(підпис) (ПІБ) (підпис) (ПІБ)
« » 2023 р. « » 2023 р.

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему «Інтер'єра флористика: тенденції, асортимент, колористика»
Спеціальність 206 – «Садово – паркове господарство»
Освітня програма – «Садово – паркове господарство»
Орієнтація освітньої програми – освітньо-професійна

НУБІП України

Гарант освітньої програми
К.б.н., доц. Сидоренко Ірина Олександрівна

(підпис) (ПІБ)
Керівник магістерської кваліфікаційної роботи
д.б.н., проф. Колесніченко Олена Валеріївна
(підпис) (ПІБ)

Виконала

Власова Єва Юріївна

(підпис) (ПІБ)

НУБІП України

КІЇВ – 2023

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри

ландшафтної архітектури та фітодизайну
д.б.н., проф. Колесніченко О.В.
(підпис) (ПІВ)

“ ” 2022 р.

ЗАВДАННЯ
ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНЦІ

Власовій Єві Юріївні

Спеціальність – 206 «Садово-паркове господарство»

Освітня програма – «Садово-паркове господарство»

Орієнтація освітньої програми – «Освітньо-професійна»

Тема магістерської кваліфікаційної роботи: «Інтер'єра флористика: тенденції, асортимент, колористика»

Затверджена наказом ректора НУБіП України від «15» грудня 2022 р. № 1852«С»

Термін подання завершеної роботи на кафедру 03.11.2023 р.

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи: літературні джерела, інтернет - джерела, флористичні матеріали.

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Проаналізувати сучасні тенденції інтер'єрної флористики, матеріали та колористику елементів фітокомпозицій.
2. Виявити техніки
3. Охарактеризувати видовий склад рослин інтер'єрних фітокомпозицій їх стилістику та колористичні рішення.
4. Створити інтер'єрні фітокомпозиції.

Перелік графічного матеріалу (за потреби):

Ілюстративні матеріали (фото композицій, матеріалів).

Дата видачі завдання « » 2022 р.

Керівник магістерської роботи д.б.н., проф.

Колесніченко О.В.

Завдання прийнята до виконання

Власова Є.Ю.

РЕФЕРАТ

НУБІП України

Магістерська кваліфікаційна робота містить: вступ, п'ять розділів, висновки, 1 додаток, 20 рисунків, 5 таблиць, перелік джерельної бази нараховує 52 одиниці. Обсяг магістерської роботи становить 80 сторінок.

НУБІП України

Встановлено сучасні тенденції інтер'єрної флористики, охарактеризовано видовий склад тропічних та субтропічних рослин, що використовують для формування фітокомпозицій. Висвітлено принципи та

закони формування стильних фітокомпозицій різного розмірного ряду для

НУБІП України

фітодекорування інтер'єрів.

Опрацьовано джерельну базу щодо ролі фітодекорування в інтер'єрі; технологій створення вертикальних та горизонтальних фітокомпозицій;

проведено дослідження тенденцій у фітодизайні, виконано дослідження

видового складу рослин у фітокомпозиціях та інтер'єрі офісного

НУБІП України

приміщення; визначено основні вимоги щодо підготовки матеріалів та їх застосування.

Виявлено колористичні особливості компонентів та аксесуарів фітокомпозицій, особливості технологій їх створення.

НУБІП України

З метою досягнення поставлених завдань було практично створено фітокомпозиції, охарактеризовано поєднання кольорів і форм, тривалість експонування у певних інтер'єрах, здійснено розрахунок вартісних показників фітокомпозицій.

НУБІП України

Ключові слова: фітодизайн, флористика, інтер'єр, асортимент рослин, тенденції, колористика, фітокомпозиції.

НУБІП України

ВСТУП	8'
РОЗДІЛ 1. ФЛОРИСТИКА ЯК ВИД ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА.....	10
1.1. Історія об'єктів флористики.....	10
1.2. Типологія інтер'єрів та особливості вибору їх флористичного оформлення	19'
1.3. Колористика флористичних об'єктів і матеріалів	24
1.4. Розміри та форми флористичних об'єктів, що використовуються для оформлення інтер'єрів.....	26
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ІНТЕР'ЄРНОЇ ФЛОРИСТИКИ	38
2.1. Дослідження особливостей та тенденцій флористичного оформлення інтер'єру	38
2.2. Аналіз цільової аудиторії. Стилєове рішення флористичного оформлення інтер'єру	39
2.3. Пошук композиційного рішення флористичного оформлення інтер'єрів	41
РОЗДІЛ 3. ДИЗАЙН-ПРОЄКТ ФЛОРИСТИЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ.....	48
3.1. Дизайн-проект, стилістика та колористика флористичного оформлення інтер'єру №1	48
3.2. Дизайн-проект, стилістика та колористика флористичного оформлення інтер'єру №2	49
3.3. Дизайн-проект, стилістика та колористика флористичного оформлення інтер'єру №3	52
3.4. Дизайн-проект, стилістика та колористика флористичного оформлення інтер'єру №4	54

	РОЗДІЛ 4. ПРОЄКТНА ЧАСТИНА.....	63
H	4.1. Вибір матеріалів, асортименту рослин для флористичного оформлення інтер'єру №1	63
	4.2. Вибір матеріалів, асортименту рослин для флористичного оформлення інтер'єру №2	64
H	4.3. Вибір матеріалів, асортименту рослин для флористичного оформлення інтер'єру №3	64
	4.4. Вибір матеріалів, асортименту рослин для флористичного оформлення інтер'єру №4.....	65
H	РОЗДІЛ 5. КОШТОРИСНА ВАРТІСТЬ ФЛОРИСТИЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ.....	68
	5.1. Кошторисна вартість флористичного оформлення інтер'єру №1	68
H	5.2. Кошторисна вартість флористичного оформлення інтер'єру №2	68
	5.3. Кошторисна вартість флористичного оформлення інтер'єру №3	69
	Кошторисна вартість вертикального озеленення.....	69
H	ВИСНОВКИ.....	71
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72
	ДОДАТОК	77

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУП

Актуальність роботи. Фітодизайн інтер'єру є дуже актуальною темою, оскільки в сучасному дизайні велике значення приділяється використанню рослин для створення затишних та екологічно збалансованих просторів.

Популярність фітодизайну пов'язана з ростом екологічної свідомості, прагненням до покращення благополуччя та настрою через природний елемент у приміщенні. Ця тема не лише відображає індивідуальний стиль та смак власників, але й надає дизайнерам можливість експериментувати з різноманітними стилістичними та колористичними рішеннями, використовуючи інноваційні технології для покращення фітодизайну.

Мета магістерської роботи. Мета даної магістерської роботи полягає у вивченні актуальних тенденцій в області фітодизайну, аналізі стилістичних рішень та колористичних підходів у використанні рослин в інтер'єрному дизайні. Робота має на меті висвітлити популярність фітодизайну, з'ясувати його вплив на створення затишних та екологічно збалансованих просторів, а також розглянути інноваційні можливості для покращення фітодизайну в інтер'єрі.

Завдання даної магістерської роботи

Аналіз актуальних тенденцій у фітодекоруванні інтер'єрів.

Вивчення технологій та матеріалів, які використовуються при створенні фітодизайну.

Аналіз взаємодії рослин із різними стилістичними підходами в інтер'єрі, визначення їх ролі у створенні певного архітектурного стилю.

Формування комплексного огляду сучасних підходів до фітодизайну.

Аналіз використання та вибір рослин та квітів для офісного середовища.

Об'єкт дослідження: інтер'єрна флористика.

Предмет дослідження: фітодекорування інтер'єру та методів та технологій використання рослин у дизайні. А також дослідження тенденцій, стилістики та колористики.

Наукова новизна магістерської роботи полягатиме у вивченні

актуальних тенденцій і технологій, використання рослин у різних стилістичних напрямках та вплив кольорів на візуальне сприйняття інтер'єру.

Результатом роботи буде огляд сучасних підходів до використання рослин у дизайні інтер'єру, що може служити корисним джерелом для дизайнерів, архітекторів та всіх, хто цікавиться створенням гармонійних та естетичних просторів.

Ключові слова. фітодизайн, флористика, композиції, композиції з живих квітів, фітокомпозиції, інтер'єр.

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП Україна

РОЗДІЛ 1

ФЛОРИСТИКА ЯК ВИД ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

НУВБІП УКРАЇНИ

1.1. Історія об'єктів флористики

НУВБІП УКРАЇНИ

Флористикою або флористичним дизайном називають один з різновидів декоративно-вжиткової творчості. У широкому значенні слова флористика – це мистецтво створення різноманітних композицій із природних матеріалів

рослинного походження – свіжих чи сухих квітів, листя, плодів тощо. Однак

НУВБІП УКРАЇНИ

найчастіше під флористикою розуміється мистецтво створення та оформлення букетів та композицій, основою яких є різноманітні квіти та зелень. Недарма саме слово «флористика» безпосередньо пов'язано з ім'ям, яке у

давньоримській міфології носила богиня квітів і весни – Флора.

НУВБІП УКРАЇНИ

Мистецтво прикрашати живими квітами, листям, гілками, плодами і іншим декоративним матеріалом святкові процесії, одяг, інтер'єри має багатовікову історію. Про це свідчать зразки прикладного та декоративного мистецтва, архітектури, живопису, поезії [41].

НУВБІП УКРАЇНИ

У Стародавньому Єгипті квіти широко застосовувалися для прикраси палаців, храмів, при відправленні культових обрядів. Гілками різних рослин прикрашали в давнину і стагуї богів. Спочатку прикрасою служили тільки окремі квіти. Перед зображенням божества клали, наприклад, квіти лотоса.

НУВБІП УКРАЇНИ

Цей звичай і досі зберігся в буддійських храмах. На великих святах жінки несли квіти в руках. Навіть у вазах, що прикрашали житла єгиптян, було не один отвір для букета, як тепер, а багато маленьких дірочок, куди вставляли окремі квіти. Згодом їх стали об'єднувати в вінки, букети, гірлянди з мальви, шафрану, пелюстків лотоса. Деякі рослини тисячоліттями чудово зберігалися.

НУВБІП УКРАЇНИ

Коли англійський археолог Х. Картер у 1929 р. знайшов гробницю Тутанхамона, то вченого найбільше вразили не численні дорогоцінні прикраси, а скромний вінок із квітів, покладений юною вдовою на груди чоловіка. Вінок так добре зберігся, що можна було навіть зрозуміти, які квіти

в ньому були: волошка, плоди маку, чорний пасльон і плоди мандрагори – «яблука любові». На краю розпису, що відноситься до XXV ст. до н.е., зображено посудину з вставленими в неї лотосами.

На території древньої Месопотамії виявлено унікальний пам'ятник архітектури XXII ст. до н.е. в р. Урі, побудований шумерськими майстрами.

Він являв собою величезну споруду у вигляді трьох призм, що зменшуються в розмірах і розташовані одна над одною. Вінчає їх храм, який виблискує синьою глазур'ю і позолоченим куполом.

На терасі була насипана земля, в якій вирощувалися дерева і квіти (перші штучні сади, створені за 1400 років до знаменитих Вавілонських садів). У

Стародавніх Єгиптах при розкопках усипальні Рамзеса II, який жив у 1317–1251 рр. до н.е., знайдені гірлянди з листя персей (авокадо), що перемежовувалися

з пелюстками блакитних німфей (латаття) і рожевого лотоса. В одному з папірусів фараона Рамзеса III (1200-1168 рр. до н.е.) згадується, що храму він подарував 19 130 032 букета [4].

Вже в той час за допомогою квітів висловлювали різні почуття. А деякі боги Єгипту навіть мали вигляд рослин: так, наприклад, бога Нефертума зображували у вигляді лотоса.

Квіти були широко поширені у Стародавній Греції і у Стародавньому Римі. Аристофан згадує про сади, в яких троянди і фіалки цвіли взимку у відкритому ґрунті, на сонячних луках.

У багатьох країнах квіти і дерева здавна були своєрідними символами.

Так, у Давній Греції статуї верховного бога Зевса прикрашали гілками дуба – символом сили; статуї бога моря Посейдона – гілками прибережної сосни; богині Афродіти, краси і любові – гілками мірти; Ероса, бога любові – трояндами; Ніки, богині перемоги – пальмовою гілкою; Аполлона, бога Сонця – гілками лавра, символом пошани і слави; Афіни, богині мудрості, знань, мистецтв і ремесла – оливковою гілкою, що уособлює мир. Ці символи відіграли велику роль у релігійних обрядах і святах.

У Греції існував звичай підносити гілки маслини і лавра видатним полководцям, переможцям спортивних змагань, знаменитим поетам, співакам та ораторам. Стародавні греки полюбляли вінки. Вони використовували їх як прикраси на весіллях і святах, під Новий рік, а також носили навесні – на честь богині Флори, що вважалася богинею пробудження природи. Досить поширеним у Давній Греції було, відповідно, і мистецтво плетіння вінків. Дуже шанували художників, які виявляли особливий смак у виборі і розташуванні квітів, листя, гілок що використовували для вінків.

Не меншою увагою користувалися вінки і у Стародавньому Римі. На фресках, знайдених у місті Геркуланумі, загиблому при виверженні Везувію в 79 р. н.е., серед інших, зображена голова Геркулеса з лавровим вінком і голова німфи Аркадії, прикрашена вінком з троянд і листя [**Помилка! Джерело посилки не знайдено.**].

Культові обряди греків і римлян вимагали різних квіткових композицій. Прикладом може служити зображення процесу оформлення ваз з квітами (V ст. до н.е.). У ті далекі часи особливою пошаною користувалася троянда. У Давній Греції її вважали символом любові, мовчання й охайності. Поетеса Сафо називала троянду царицею квітів. Пелюстками троянд усипали урочистий шлях переможців, вінками з троянд прикрашали воїнів, їхні колісниці, також прикрашали і зустрічаючих. У Стародавньому Римі вона була ще й символом хоробрості. Спочатку троянда була своєрідним орденом, яким нагороджували за геройство, а всіх, хто самовільно прикрашав себе трояндою, карали тюремним ув'язненням.

У IV ст. н. е., з поширенням і затвердженням християнства, троянду оголосили «символом римської розпусти», гріховності і її повсюдно знищили. Лише в XIII в., коли граф Тібо VI, який повернувся з хрестового походу, привіз махрову троянду, вона знову починає переможний хід по континенту. У підсумку церква не залишалася нічого іншого, як визнати її «божественне походження».

У Пальмірі в I-II ст. в оздобленні інтер'єру використовувалися об'ємні квіти, капітелі, орнаментовані квітами. У декорі широко застосовувалася зображення виноградної лози з детально відпрацьованими листям і гронами ягід. У III-IV ст. економічний і культурний центр Римської імперії перемістився на Схід.

На території сучасної Сирії ведеться інтенсивне будівництво. З'являється «Вілла Костянтина» в Дафні, в якій створюються прекрасні мозаїки, у тому числі і «Сезони». На них зображені рослинні композиції у вазах, з яких як би виростають жіночі фігури, що символізують пори року.

Бордюр виконаний у вигляді кучерявих гілок з листя аканта.

До VIII-IX ст. відносяться срібні глечики з Середньої Азії або Східного Ірану. Для нас вони цікаві тим, що дозволяють простежити зародження квіткової композиції. На тулубі глечиків вибиті стилізовані квіткові композиції з чотирьох елементів, розташованих на різній висоті, стебла їх мають красиві вигини. У часи середньовіччя квіти застосовували головним чином для прикраси церковних інтер'єрів, їх вирощували в основному в монастирських садах з суто прикладною метою.

Флора (Flora) – давньоіталійська богиня, культ якої був поширений у сабінян і особливо у Середній Італії (рис 1.1). Богиня розквіту природи, весни, цвітіння рослинності, юності і юнацьких радощів, всього найкращого що є у природі. Вважалось, що з приходом весни Флора отримувала владу над усіма живими істотами. Її культ один з найдавніших культів Італії. Вона була богинею кольорів, розквіту, і весни. Вона зображувалася художниками та скульпторами у вигляді граціозної красуні, яка уособлює у собі вінок із квітів і колосків, який плутається в її довгих хвилястих косах; чудова фігура лише трохи прихована під напівпрозорим одягом; на яскравому обличчі – весела посмішка [Ошибка! Источник ссылки не найден.].

Рис. 11. Богиня Флора [46]

На честь неї у сабинян був названий місяць, відповідний квітню або травню. Ім'ям цієї богині була названа сукупність видів рослин, що виростають на певній території – флора.

За легендою, переказаною Овідієм, у Флору перетворилася земляна німфа Хлорида, яку переследував бог західного вітру Фавоній.

Флора (від *flos*, «квітка») – в римській міфології богиня цвітіння колосу, квітів, садів. На честь богині Флори під час свята флорарії на її вівтар приносили квітучі колосся.

Ігри на честь богині Флори супроводжувалися веселощами за участю простого народу.

Згідно Овідія, Юноні Флора подарувала чарівну квітку, від дотику якої вона завагітніла і народила Марса.

На честь Флори у сабінян були названі місяці – відповідно квітень і травень. Богиня Флора зустрічається у міфології багатьох народів як божество вмираючої і відродженої природи, сприяє розвитку землеробства та рослинності в цілому. Такі боги звичайні для міфологій і релігій народів, які живуть або жили на територіях, для природи яких характерна сезонність. Приміром, у пантеоні скандинавських богів присутній Бальдр (Бальдер) – бог весни і світла.

Культ богині Флори ввів сабінянський цар Тіт Таций – сучасник Ромула (середина VIII ст. до н.е.), який поставив їй у Римі вівтар. Крім того, існував особливий фламін.

Фламін – у Стародавньому Римі – жрець, прислужник при храмі, який керував культом богів. (лат. – «розпалювальник вогню», що «приносить жертву»). Посаду трьох великих фламінів при храмах Квірина, Юпітера і Марса заснував ще римський цар Нума Помпілій (716-673 гг. до н.е.). Окрім трьох великих фламінів, пізніше з'явилися ще 12 молодших, які прислужували іншим божествам.

Живописець Французького Класицизму Н. Пуссен (1594-1665 рр.) крім знаменитої картини «Царство Флори», в якій поєднані багато античні сюжети і міфологічні персонажі, написав картину «Тріумф Флори» (рис. 12). Богиня сидить на тріумфальній колісниці, запряженій двома амурами. Фігури картини з їх атрибутами сягають «Метаморфоз» і «Фастам» Овідія, але задум оригінальний. Процесію очолює богиня Венера, танці з амурами, вона увінчана білими і червоними трояндами.

Рис. 1.2 «Тріумф Флори», Н. Пуссен [48]

За нею – Адоніс зі сніском на плечі, на голові і в руках у нього квіти (анемони або горицвіт). Аякс у повному військовому одязі підносить Флорі квіти на своєму щиті. Позалу процесії – Нарцис з кошиком квітів на голові. На передньому плані картини показана німфа Клітія, що зобрає геліотропи.

Відомі картини Тиціана. Великий Рембрандт написав з образі Флори улюблену дружину Саскию. Також користується популярністю антична статуя богині Флори, так звана Флора Фарнезе.

В давньоримському епосі Флорою звали богиню відкритих квітів, юності і її задоволень. Вважалося, що з приходом весни Флора отримувала владу над всіма живими істотами. Її культ – один з найдавніших культів Італії.

Слово «флора» використовують також для позначення рослинного світу:

сукупність видів рослин, які виростають на певній території, визначеного набору кольорів і рослин, характерних для даної місцевості або пори року. Звідси терміни: флоралізм, флоральний (рослинний) орнамент.

На території Київської Русі одним з найбільш ранніх пам'яток матеріальної культури, що свідчать про вміння використовувати квіти, є всесвітньо відома некрораль, що відноситься до IV ст. до н.е. На ній зображена тріада: небо, земля, людина. Середній пояс, що символізує землю, містить зображення квітів і пагонів, листя і птахів. В орнамент художник включив

п'ять видів стилізованих квітів, три види декоративних листків і спіралі з дроту, які також використані як дуже виразні композиційні елементи. Звертає на себе увагу композиція з п'яти листків аканта, що виходять з однієї точки. У ній немає повної симетрії, листя красиво вигнуті, відрізняються за розміром.

Композиція здається об'ємною.

З прийняттям християнства на Русі посилюється вплив візантійської культури. Починаючи з XII ст. на окладах ікон і церковних книг переважає повторюваний орнамент з великих квітів які в'ються на стеблі. Подібні квіти зустрічаються у візантійській і грузинській теревиці і в заставках рукописів.

З XII ст. дійшов до наших днів рослинний орнамент у рельєфах Дмитрівського собору у Володимирі.

Найпростіша форма складається з трьох гілок і поступово ускладнюється – число гілок доходить до тринадцяти. Мистецтвознавці схильні сприймати їх як зображення «Древа життя». Витонченим рослинним орнаментом розписані інтер'єри споруд Московського Кремля (XV-XVI ст.).

Одним з кращих творів ювелірного мистецтва часів Б. Годунова є «Потир». Посудина покрита дивно легким рослинним орнаментом, віртуозно наведеним гравіюванням і черню. Ця робота свідчить про високу культуру

використання рослинного мотиву у композиції і перегукується з розписом інтер'єрів палат Московського Кремля. Квіти і квітковий орнамент широко застосовувалися для обробки предметів побуту. Досить згадати срібні чайні, скриньки, а також вироби московської майстерні: братини, склянки, скрині.

Цікаві рукомийки з тазом і чайником, вкриті багатим квітковим орнаментом.

Квіткові композиції використовувалися і в оформленні книг.

Починаючи з XVII ст. квіткові композиції широко використовують для прикраси скляних штофів. Найчастіше це один або кілька квітів на красиво зігнутому стеблі з листям. Слід зазначити, що майстри XVII ст., як правило, не

дотримувалися симетрії та точності в орнаменті, що, безсумнівно, оживляло його. До кінця століття рослинний орнамент втрачає абстрактний характер. Легкі вигини стебел і форма їх квітів стають все більш природними.

Оригінальний напрям в живописі складається в Ярославлі. Художники ніби заново відкривають чудове зачарування світу. На іконах XVII ст. навіть святи зображені в одязі з тканин, покритих красивим квітковим візерунком.

Квітковий візерунок також широко застосовується у розписах церков.

В XVIII ст., під час царювання Петра I, Росія почала дуже багато запозичувати на Заході. Манірно-чудернацькому інтер'єру того часу як не можна краще відповідали вигадливі композиції, які повторювали рослинний орнамент стін, стель.

В одній композиції застосовувалося безліч квітів які доповнювалися строкатими пір'ями павичів, страусів та інших птахів. Іноді в

композиціях з'являлися опудала птахів, використовувалися фонтанчики, дзеркала та інші предмети. Широко застосовувалися стрічки, шнури, плетені кошики, роги достатку. Квіти у вазах розташовували симетрично щодо

вертикальної осі. У композиції часто створювалися різні символічні форми у

вигляді сердечка, підкови, яєчка. Іноді застосовувалися польові квіти, колосся,

ягоди. Для другої половини XVIII ст. особливо характерний нерозривний зв'язок архітектури з пейзажем. Великі вікна дозволяли «зв'язати» інтер'єр кімнати з навколишнім парком, зробити його природним продовженням

житла. Пейзаж наповнював будинок світлом, фарбами, створював відчуття

простору. Квітковими колами розписували стіни будинків заможних верств населення.

Традиційне японське мистецтво аранжування, створення композицій зі зрізаних квітів, пагонів у спеціальних судинах, розміщення їх у інтер'єрі це

ікебана (яп. ікебана, «іке або ікэрю» – життя, «бана або хана» яп. – квіти, буквально «живі квіти») (рис. 1.3).

Рис. 1.3. Ікебана [47]

В основу ікебани покладено принцип вишуканої простоти, що досягається виявленням природної краси матеріалу.

Ікебана виникла в Японії в XV столітті і спочатку мала релігійну спрямованість, будучи піднесенням богам в японських храмах.

Про мистецтво Ікебана зазвичай думають як про видобування природних форм рослин, як вони ростуть у полях і горах. Однак ікебана не є ні копією, ні мініатюрою. У ікебані ми аранжуємо одну маленьку гілку і одна квітка в безмежному космічному просторі і нескінченному часі і ця робота вміщує всю душу людини. У цей момент єдина квітка в нашій свідомості символізує вічне життя.

Ікебана – одне з мистецтв, що входить в програму навчання учениць гейш.

Ікебаною прикрашають не тільки приміщення, але і виставляють на вулицях, парках, метро.

Ікебана розвивається в рамках певних шкіл і стилів. Найбільш відомими в Японії вважаються школи Ікенобо, Охара, Соґецу.

Існує безліч різних шкіл, які прийшли в європейську культуру з Японії – в першу чергу це школи ІКЕНОБО, СОґЕЦУ, ОХАРА. Історія школи

ІКЕНОБО – це історія ікебана, початок якої було покладено в середині XV століття. Назва школи пов'язана з ім'ям ченця Сенму – одного з перших японців, який вивідав Китай на початку VII століття і привіз звідти самі перші відомості про квіткові композиції. Як свідчить легенда, Сенму оселився поруч

з храмом Роккакудо біля ставка «ки» на хуторі «бо» і самостійно почав складати композиції з квітів у храмі, які присвячувались Будді. Саме ці два слова і дали назву одній з найдавніших шкіл аранжування квітів – Ікенобо.

Надалі нащадки Сенму продовжували і розвивали його традиції, а з середини XV століття донині школа Ікенобо є однією з найбільш значущих в квітковому

мистецтві. У наш час більше 30 млн. осіб по всьому світу, займаються у школах Ікенобо. З часу виникнення школи починали свій розвиток у такій послідовності: татібана, рікка, тябана, початкове наґеіре, сєка, сучасне наґеіре і морібана, вільний стиль.

Новий час (XX – XXI ст.) Період формування розвинутої

інфраструктури рекреаційних просторів з елементами природного середовища в різних за функціональним призначенням будинках і спорудах під впливом містобудівних, екологічних, естетичних і виробничо-технологічних факторів

(створення зимових садів, садів на дахах, внутрішніх двориків, озелених балконів, лоджій, терас, ландшафтних фрагментів у різних інтер'єрах) [44].

1.2. Типологія інтер'єрів та особливості вибору їх флористичного оформлення

Термін "фітодизайн" походить від двох складових: "фіто" - тобто відноситься до рослин, і "дизайн" - це художнє конструювання предметів, проектування естетичного вигляду [13].

Фітодизайн та фітокомпозиції мають велику популярність та широке застосування. Інтер'єр являє собою найближче до людини, таке що найбільш тісно контактує з нею предметно-просторове середовище. У стародавні епохи функціональна та естетична організація внутрішніх просторів для житла та діяльності людей була одним із основних завдань архітекторів, сьогодні в цей процес активно впроваджується дизайнер. Специфікою інтер'єру є те, що його естетичний образ сприймається людиною у єдності всіх характеристик: архітектурних форм та просторів; їх висвітлення, обстановки та устаткування тих чи інших функцій, художньої обробки та елементів пластичних мистецтв, предметів побуту, звичок, поведінки людей, які створювали цей інтер'єр.

При використанні фітодизайну слід враховувати такі аспекти:

- властивості рослин як декоративного матеріалу;
  - їхню взаємну сумісність; - здатність рослин пристосовуватись до умов закритих приміщень;
  - вплив рослин на середовище перебування, здоров'я й настрої людини.
- Усе це – важливі складники такого тонкого процесу як озеленення інтер'єрів. Воно повинне бути не тільки гарним, але й ефективним. [14]

Існує чимало різних класифікацій інтер'єрів залежно від прийнятих критеріїв. Найбільш зручним слід вважати поділ інтер'єрів за функціями, що виконуються. У цьому випадку всі інтер'єри можна поділити на:

- виробничі та службові;
- рекреаційні;
- видовищні та виставочні;
- допоміжні (вестибюлі, сходові майданчики, підсходові простори);
- житлові (передпокій, вітальня, кухня, ванна та ін.).

Озеленення службових приміщень: службові приміщення – відносно невелика група приміщень, яку можна поділити на дві групи – тривалого та тимчасового перебування.

В якості інтер'єрних рослин краще використовувати декоративно-листяні або красиво квітучі з приглушеними тонами квіток і суцвіть. Найбільш

відповідні прийоми озеленення: вертикальне, акваріумні сади, стійки, верхні площини шаф, флораріуми, одиночні екземпляри або невеликі елегантні композиції, якщо достатньо місця. Основне завдання - естетичне враження і ефект.

Приміщення допоміжного типу, в яких зазвичай умови для рослин не є надто комфортними із-за можливостей механічного пошкодження рослин, коливання температур, нестабільний рівень вологості, недостатня освітленість. Найкращими варіантами озеленення є: солітерні крупноміри, невеликі композиції, ампельні рослини.

Офісні приміщення мабуть, найбільш складні для озеленення, так як інтер'єр не залишає простору для уяви. Зазвичай він досить строгий, в класичному або сучасному стилі. У слабо освітленому кабінеті можна створити композицію з папоротей: адіантум, платіцеріум і птерис з строкатим листям. Зону відпочинку можна відокремити зеленою стінкою, на підіумі або ступінчастій підставці розмістити кордилін південну, фікус Бенджаміна сорт Наомі, ряболистий плющ, маранту, плющ звичайний. Фітостіна з квітучих ампельних рослин - колумнеї, ахіменеса, есхінантуса дозволить створити обстановку затишку і комфорту [8].

Останнім часом все більшої популярності набувають фітостіни або вертикальне озеленення. Виглядає такий вертикальний сад дуже стильно і ефектно, гості точно запам'ятають цю красу і захочуть повернутися до вас і показати ваш заклад своїм друзям і знайомим [39].

Флористичне оформлення в закладах громадського харчування має створювати затишну та приємну атмосферу для відвідувачів. Часто використовуються свіжі квіти та зелень у вазонах або композиціях на столах. Також можна використовувати рослини з природними ароматами, що підсилюють апетит.

Флористичне оформлення в ТРЦ зазвичай включає великі композиції з рослин, що створюють видовищність та привабливість для відвідувачів.

Використовуються яскраві квіти, куші та дерева, а також різноманітні декоративні елементи.

Найбільш поширеним та загальновідомим є фітодизайн у житлових інтер'єрах. Особливу вагу має розмір житлових приміщень, наявна кількість меблів та їх стилістика, а також наявність вікон та інших отворів, які забезпечують природне освітлення.

Одним з найпоширеніших способів розташування рослин та фітокомпозицій у житлових приміщеннях є підвіконня, на якому можуть бути розміщені окремі вазони та їх композиції. Для уникнення цього типового

способу рекомендовано робити фітокомпозиції тематичними, обирати рослини за кольоровою гамою, дотримуватись певного стилю [30].

Типовим для невеликих житлових приміщень є розташування рослин на підлозі або на поличках. Одними із популярних рослин є драцена, фікус, красула. Також популярними рослинами є виткі рослини, які мають здібність створювати враження вертикального озеленення «зеленої фітостіни», що візуально робить приміщення вище.

Правильний вибір стилю флористичної композиції повинен проводитись з урахуванням специфіки інтер'єру. Стиль приміщення запобігає

типу та кольору використовуваних рослин, формі та характеру аранжування. Розрізняють чотири основні стилі: вегетативний, формолінійний, паралельний, декоративний.

Вегетативний стиль припускає аранжування, виконані зі зрізаних квітів і зелені, підібраних у відповідності до їхніх індивідуальних особливостей, середовища перебування, форми росту [40]. Рослини букеті розташовуються вільно, мають свій природний вигляд (мікропейзажі, екологічні етюди, збірні букети), особлива увага приділяється зовнішньому вигляду та характеру росту рослин. У композиції, виконаній у вегетативному стилі, враховують фізіологію, структуру, напрямок руху рослин.

Формалінійний стиль передбачає створення композицій з чітким уявленням форми у вигляді кола, кулі, конуса, піраміди, хреста, серця, літери

(вінки, класичні гірлянди) з мінімальною кількістю форм і ліній. Для нього характерне контрастне протиставлення форм та ліній, можливе відчуття руху, дотримання пропорцій та наявність вільного простору в композиції.

Композиція в форма-лінійному стилі по значенню близька до ікебани [26].

Паралельний стиль передбачає як симетрію, і асиметрію. Кожен елемент у композиції має власну точку зростання. Такі композиції зазвичай мають маленький базис, а з рослинами можна працювати у будь-якій техніці.

До декоративного стилю можна віднести всі композиції, що не відповідають першим 3 стилям. Допускається використання будь-якого матеріалу, у тому числі нерослинного походження (камінці, пір'я). Для декоративного стилю характерно: щільне заповнення композиції матеріалом, велика кількість рослин, близько розташованих одна до одної, велике значення набувають кольори та форми вибраних рослин [3].

Аранжування виконуються і в змішаних стилях: лінійно-вегетативному, формолінійному, паралельно-декоративному та ін.

За структурними ознаками виділяють такі види флористичних виробів: композиція; букет (спадаючий, текучий, структурний, формолінійний, паралельний, декоративний, бідермеєр, вегетативний, краплеподібний та ін.); вінок; гірлянда; добелен; об'єкт; колаж; ікебана та ін.

У процесі свого розвитку дизайн поступово став виходити на вулиці міста. Спочатку у вигляді автомобілів і кіосків, потім – торговельних автоматів і телефонних будок, доки не замінив традиційні «малі архітектурні форми» і вивіски вуличними меблями й устаткуванням, елементами садово-паркової архітектури. Особливо активного розвитку дизайн міського середовища, або, як його ще називають «міський дизайн», набув у середині 60-х років ХХ століття. Це пов'язано з появою в міських центрах висококомфортних упорядкованих пішохідних просторів.

1.3. Колористика флористичних об'єктів та матеріалів

Колористика – наука про колір. Вона вивчає, як люди сприймають кольори з погляду психології та культури. Її засади заклад швейцарський художник Йоханнес Іттен під час викладання в архітектурній школі Баухауз.

Свої ідеї він виклав у книзі «Мистецтво кольору», яку рекомендують для вивчення колористики у флористиці.

Знання колористики допомагають флористу керувати увагою покупців. Іноді бувають флористи, які інтуїтивно працюють за правилами колористики.

Інтуїтивно підібрати гармонійне поєднання кольору може бути складно.

Щоб не помилитися у складанні композиції, флористу допоможе головний колористичний інструмент – колірне коло (рис. 1.4).

Рис. 1.4. Коло Іттена [18]

Коло Іттена складається з 12 кольорів і допомагає знайти найбільш вдалі колірні гармонії у флористиці. Максимально протилежні кольори знаходяться на колі один напроти одного – вони називаються контрастними. Одним із найбільш популярних на сьогодні напрямків є екологічний напрям у різних

його аспектах: енергозбереження, збереження та зворотне використання
 б оресурсів, різноманітні біотехнології стають з кожним днем актуальнішими.

Найбільш схожі кольори знаходяться поруч, з боків, і називаються
 аналоговими. Наприклад, червоний та зелений – контрастні, а червоний та
 помаранчевий – аналогові.

Усі кольори на колі Іттена можна поділити на активні та пасивні. До
 активних належать ті, що хвилюють, та спонукають до дії, до пасивних – ті, що
 заспокоюють.

Активним відтінкам зазвичай відповідають теплі: червоні, помаранчеві,
 жовті. Пасивним – холодні: сині, фіолетові, зелені.

Усі кольори поділяються на кілька категорій:

- базові, або першого порядку: червоний, синій та жовтий;
- другого порядку – ті, що виходять шляхом змішування базових,
 наприклад, помаранчевий, зелений, фіолетовий;
- третього порядку – результат змішування кольорів другого порядку,
 наприклад, жовто-помаранчевий, жовто-зелений, синьо-фіолетовий.

Кольори на колі розташовані в такому порядку, якщо накласти на нього
 нескладну схему, то вийде гармонійне поєднання. Наприклад, беремо схему у
 вигляді трикутника, накладасмо поверх кола і бачимо найпростішу гармонію
 (рис. 1.5).

Рис. 1.5. Визначення гармонії кольорів [9]

Синьо-фіолетовий, червоно-жовтогарячий, жовто-зелений утворюють кольорну схему-тріаду. Трикутник можна обертати як завгодно по колу, і завжди випадатиме гармонійне поєднання

Коло Ітена – хороша опора для флориста, щоб робити букети з приємними для ока кольоровими поєднаннями. Щоправда, часто припускаються такої помилки: флористи змішують не відтінки, а відкриті кольори – у тому вигляді, в якому вони зображені на колі. Наприклад, беруть яскраві жовті та яскраві червоні квіти. Виходять дисгармонійні букети [35].

Краще взяти ті ж кольори, але менш насичених відтінків, наприклад, вибілений жовтий з вибіленим червоним, – вийде ніжний гармонійний букет. У той же час важливо враховувати, що букет не складається лише з двох кольорів – флорист розтягує кожен колір у кількох відтінках: від насиченого до світлого. Так виходить плавний перехід кольорної гами.

Монохромна схема має на меті використання одного кольору і його відтінків. Помаранчевий і жовтий, червоний і коричневий, сірий і білий, синій і блакитний. Якщо хочете залишатися в рамках цієї схеми, використовуйте рослини в одноколірних горщиках і однотонними листям.

Контрастна схема дозволяє використовувати будь-які кольори, розташовуючи темні елементи на тлі світлих, барвисті – на стриманому одноколірному тлі. Наприклад, барвиста гузмания буде дуже красиво виглядати на світло-жовтому тлі. Білий фон нейтральний і поєднується з будь-якими квітами.

Поліхромна (багатобарвна) схема дозволяє використовувати забарвлення квіток і листя з різних частин кольорного кола, але занадто багато різних квітів і відтінків може привести до перезавантаженості і хаосу [32].

1.4. Розміри та форми флористичних об'єктів, що використовуються для оформлення інтер'єрів

Флористичний дизайн став необхідною складовою інтер'єрного декору, впливаючи на атмосферу приміщення та створюючи враження гармонії та

краси. Один із важливих аспектів успішного флористичного оформлення - правильний вибір розмірів та форм об'єктів [27].

Малі флористичні композиції відіграють свою роль у створенні невеликих акцентів в інтер'єрі. Ці невеликі квіткові елементи можуть бути ідеально розташовані на столах, поличках або вікнах, надаючи приміщенню невеличку дотик природи.

Середні розміри використовуються для створення центральних елементів в інтер'єрі. Більші букети чи флористичні композиції можуть слугувати як візуально привабливий центр на столах чи консолях, надаючи приміщенню завершеність та стилю.

Великі розміри вказують на високий рівень виразності та величезний вплив у великих приміщеннях чи громадських зонах. Високі та виразні рослинні структури можуть створити вражаючі фокуси в центрі та інших обширних зонах.

У композиційній групі певні рослини за призначенням можуть бути:

- основними – є скелетом, основою групи; це види середніх або великих розмірів, довговічні та екологічно пластичні в різних мікрокліматичних умовах;

- акцентними – найефектніші декоративно-квітучі і декоративно-листяні види, естетичні центри групи, більшість з них дуже часто є вибагливими до умов середовища;

- допоміжними – є меншими від основних і відіграють другорядну (допоміжну) роль при створенні групи, вони «наповнюють» композицію;

- відтіняючими – це, зазвичай, ґрунтопокривні рослини, вони створюють зелений фон для основної групи знизу [Ошибка! Источник ссылки не найден.].

Форма флористичних об'єктів також має велике значення при їх виборі для оформлення інтер'єрів. Форми можуть бути геометричними або органічними, залежно від стилю оформлення та вподобань.

Класичні форми флористичних об'єктів зазвичай мають круглі чи овальні контури. Ці форми є загальними та універсальними, легко вписуються в різні стилі інтер'єру.

Геометричні форми виражають інноваційний підхід до флористичного дизайну. Структури з виразними геометричними формами можуть створювати враження сучасності та арт-деко в інтер'єрі.

Асиметричні форми використовують несиметричний підхід та непарні форми для створення цікавого та унікального ефекту. Це дозволяє створити нестандартні флористичні рішення, які додають інтер'єру характер та оригінальність.

Отже, фітодизайн об'єднує різноманітні за формою та розміром композиції, від невеликих букетів до озеленення територій. Також до фітокомпозицій та фітодизайну можна віднести

У фітодизайні виділяють три основні форми.

Перша форма – фітодизайн малих форм або флористика створення букетів і композицій. Це включає в себе роботу з квітами та іншими рослинами для створення флористичних творів, таких як бутон'єрки, букети, вінки, гірлянди, оформлення предметів інтер'єру.

Друга форма – фітодизайн інтер'єрів, включає в себе оформлення простору будівель за допомогою рослин та флористичних композицій. Сюди можна віднести оранжереї, зимові сади, приміщення різних функціональних призначень. Специфіка цього напрямку полягає у врахуванні стилістики дизайну інтер'єру для створення гармонійного об'єднання рослин та оформлення. Виразні матеріали флористичних композицій підбираються з урахуванням планування, кольору стін, штор, стилю меблів і аксесуарів.

Третя форма – фітодизайн великих форм або ландшафтний дизайн. Це поєднання архітектури, зеленого будівництва, ботаніки та рослинництва.

Ландшафтний дизайн використовує рослини, камені, конструкції, водні об'єкти та інші елементи для створення естетичної і функціональної гармонії.

Сучасні тенденції в фітодизайні стирають кордони між цими формами, збагачуючи їх та використовуючи елементи один від одного. Це призводить до творчого поєднання стилів та сприйняття фітокомпозицій, що включають елементи інтер'єру та екстер'єру.

Мистецтво складання букету цінувалось з давніх часів. У різних народів існують свої правила складання композицій з квітів в залежності від того, кому і з якого приводу букет призначений. Але вирішальну роль завжди відігравали чотири моменти: форма букету, кількість квітів в ньому, поєднання кольору підібраних видів і принцип komponування, що визначає саме призначення конкретного букету [31].

На прикладі першої форми фітодизайну, а саме флористики ніще наведено види форм букетів:

Правильно підібрана форма букета допоможе максимально розкрити красу кольорів, підкреслити їх переваги. Особливо важливо враховувати особливості форм при складанні композицій для декору інтер'єрів. Серед найбільш популярних та затребуваних у флористичні схем складання композицій можна виділити такі:

- кругла: класичний варіант, актуальний для моно-компонентних букетів та композицій середнього чи великого розміру;

- асиметрична: креативний формат, що вимагає особливого оформлення та ретельного опрацювання деталей;

- лінійна: відмінний вибір для випадків, коли букет проглядається лише з однієї позиції (наприклад, стоїть біля стіни);

- каскадна: ефектно виглядає при використанні кольорів різного розміру та виду;

- каркасна: за допомогою каркасу створюється будь-яка форма, поле для творчості та креативу;

- оригінальна: форма може бути створена абсолютно будь-якою відповідно до побажань замовника.

У флористині поняття «форма» – одне з найважливіших. Для формування букета часто використовується безліч додаткових елементів і деталей, завдяки чому навіть звичайні квіти можуть виглядати оригінально та незвичайно.

Класичний круглий букет (рис. 1.6).

Рис. 1.6. Класичний круглий букет [45]

Найпопулярніша форма. Перевага класичних круглих букетів у тому, що вони однаково виглядають з усіх боків. Ця форма дозволяє створити композицію максимально швидко, підходить для рослин із міцним стеблом.

Флористи виділяють такі техніки складання букетів круглої форми:

– паралельна: квіти збираються на одному рівні, плоский, однаково проглядається з усіх боків;

– спіральна: центральна квітка – вище, решта рослин – на кластер нижче, з нахилом у певний напрямок;

– бідермайер: складна куляста конструкція, в якій часто використовуються бутони. При цьому стебла рослин практично повністю видаляються.

Добре круглі букети виглядають з одним видом рослин (моно-варіанти).

При використанні великої кількості сортів важливо враховувати пропорції та габарити кожної рослини, щоб вони виглядали гармонійно і не затьмарювали один одного.

Асиметричний (вільний) букет (рис. 1.7).

Рис. 1.7. Асиметричний (вільний) букет [2]

Оригінальна форма, над створенням якої флористам доводиться довго працювати. Асиметрія виконується по вертикалі, горизонталі або діагоналі, при цьому вищі рослини розміщують на задньому плані, а решта – ближче.

Найчастіше асиметричні букети односторонні. Ця флористична форма часто використовується у декорі інтер'єрів, святковій прикрасі столів.

При створенні не використовують розрахунки та правила геометрії, діють інтуїтивно. Асиметричний букет виглядає природно, невимушено і так, ніби його створила природа [1].

Лінійний (вертикальний) букет (рис. 1.8).

Рис. 1.8. Лінійний (вертикальний) букет [43]

Це найчастіше досить об'ємна композиція, що розташована в одній площині. Для її створення вибирають рослини з великими стеблами, які розміщують як основу і на них створюють решту композиції. Для оформлення подібних букетів зазвичай використовують крафт-папір або флористичну плівку. Цей варіант букета найчастіше вибирається для чоловічих моделей.

Каскадний букет (рис. 1.9).

Рис. 1.9. Каскадний букет [5]

Внизпадаюча форма, в якій особливо ефектно виглядають кучеряві рослини. Найчастіше каскадний букет має форму перевернутого трикутника. Якщо букет невеликий він може бути виконаний без каркаса, але якщо для його створення використовується багато рослин, без основи не обійтись.

Створення гармонійного каскадного букета потребує певних навичок та вмінь.

Каркасний букет (рис. 1.10).

Каркас створюється з натуральних чи штучних матеріалів та заповнюється квітами. У каркасній техніці можна створити букет у формі серця, віяла, сумки, коляски. Це може бути плоска композиція, так і об'ємна.

Завдяки жорсткому каркасу робота довго зберігає форму. Для каркасу може використовуватись дріт, дерев'яні бруски, пластикова сітка, готові дерев'яні каркаси для творчості.

Рис. 1.10. Каркасный букет [17]

Оригінальні форми квіткових букетів. Це сфера для творчості та найцікавіша категорія букетів. Форма може бути практично будь-якою. Для створення подібних робіт нерідко використовується флористична губка – оазис, завдяки якій рослини довше зберігають свіжість та первісний зовнішній вигляд. Оазис легко ріжеться, тому з нього можна зробити будь-яку квіткову форму [28].

Найскладніші в технічному плані та ефектні роботи, що вимагають високого рівня майстерності від флориста, вміння працювати з різними матеріалами. У структурному букеті можуть використовуватися не тільки цілі квіти, але й окремі елементи: наприклад, пелюстки троянд, гілки і т.д. У подібних роботах зазвичай використовується багато видів рослин, при цьому самі композиції найчастіше невеликі та компактні. Для їх створення використовуються тейп-стрічки, флористичні шпильки, м'який дріт, всілякі каркаси та основи.

У сучасній флористиці активно використовують безліч декоративних елементів. Це дозволяє створити більш цікаві роботи та оригінальні проекти.

Завдяки додатковому декору квіткову композицію найпростіше стилізувати, адаптувати до конкретної урочистості. Як популярні декоративні елементи у флористиці варто виділити: пір'я, намистини, штучні перли, пластиковий декор (у формі метеликів, сонечок), вітальні тейпери (у тому числі іменні), стрічки, повітряні кулі (прозорі баблз). Великою популярністю користується тематичний декор із пінопласту. Матеріал відносно недорогий, зручний для роботи. Як приклад: пінопластові зайці для великодньої флористики.

Окрема категорія декорації у флористиці – пакувальні матеріали та основи. Це плетені кошики, картонні конуси та імітації ваз, різноманітні флористичні сумочки, конверти. Як упаковка сьогодні активно використовується папір (особливо затребуваний крафт), плівка, тканина, мішкочина.

Отже, форма та розмір у флористиці багато в чому визначає зміст роботи. Сьогодні за допомогою кольорів можна створити практично будь-яку інсталяцію, грамотно використовуючи доступні елементи та аксесуари. При цьому класичні букети залишаються актуальними і затребуваними.

Висновки до 1 розділу:

1. Протягом різних історичних періодів у фітодизайні були спади та підйоми, які в цілому відображали економічний та соціальний розвитки суспільства. Навіть у менш вдалі періоди люди залишалися вірними традиції прикрашати свої оселі та середовище навколо себе рослинами.

2. Флористичний дизайн інтер'єру є потужним інструментом для створення приємної та гармонійної атмосфери. Вибір розмірів та форм флористичних об'єктів визначає естетичний вигляд інтер'єру та його взаємодію з людиною. Розуміння цих аспектів дозволяє створювати вражаючі та стильні інтер'єри, які відображають індивідуальність та потреби власників приміщення.

3. Колористика – наука про колір, вивчає сприйняття кольорів з психологічного та культурного погляду. Йоханнес Іттен вніс значний внесок у цю науку, розробивши колірне коло, що використовується у флористиці.

Знання колористики допомагає флористам керувати увагою покупців, створювати гармонійні композиції та визначати емоційні відтінки. Коло Ітгена допомагає знаходити найбільш вдалі колірні гармонії, визначати контрастні та аналогові кольори. Флористи використовують різні порядки кольорів (базові, другого порядку, третього порядку) для створення гармонійних поєднань у букетах. Важливо уникати використання надто насичених кольорів та керувати відтінками для досягнення гармонійних і естетичних композицій.

4. У флористиці правильно обрана форма букета є ключовим елементом для максимального вираження краси кольорів та виділення їх переваг. У створенні композицій для декору інтер'єрів важливо враховувати особливості різних форм. Серед популярних схем складання композицій вирізняють круглі, асиметричні, лінійні, каскадні, каркасні та оригінальні форми. Кожна форма має свої особливості і використовується в певних випадках, а також вимагає вмінь та навичок від флориста. Важливим елементом при створенні букетів є також додатковий декор, який дозволяє створити оригінальні та естетичні роботи. Крім того, використання різноманітних пакувальних матеріалів та основ розширює можливості флористів у створенні неповторних композицій.

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ІНТЕР'ЄРНОЇ ФЛОРІСТИКИ

2.1. Дослідження особливостей та тенденцій флористичного оформлення інтер'єру

Дослідження особливостей та тенденцій флористичного оформлення інтер'єру нами проводилося на виставці ProMaisonShow 2023 року. Фото експозицій виставки наведено у Додатку А.

XII міжнародна виставка посуду, товарів для дому та саду ProMaisonShow відбулася 7-9 вересня 2023 року в Міжнародному виставковому центрі (м. Київ, Броварський пр-т, 15).

У процесі здійснення досліджень було використано загальнонаукові методи (аналіз, синтез, спостереження), а також експеримент й моделювання.

В результаті аналізу експозицій були зроблені наступні висновки:

Красиві та живі рослини стали важливим елементом сучасного інтер'єру, що надає йому свіжості, гармонії та природної естетики.

Наведемо декілька трендів прикрас будинків флористикою, які можуть бути популярними у 2024 році, за експозиціями представленими на ProMaisonShow:

Змішані композиції у вазі.

Змішування різних кольорів та текстур в одному букеті чи композиції є популярним трендом для прикраси. Наприклад, поєднання зелених рослин з різнокольоровими квітами, різних розмірів і форм чудово виглядатиме на званні вечері в кришталевій вазі.

Експозиції зі зручних для догляду рослин.

Багато людей прагнуть до нижчого рівня догляду за рослинами у своїх будинках. Таким чином, рослини, які не вимагають багато світла чи води, можуть бути особливо популярними.

Флористика у природному стилі.

Рослини та квіти, які виглядають так, ніби вони були нещодавно зірвані із саду чи лісу, можуть бути популярними у 2023 році. Наприклад, це можуть бути букети, у яких використовуються різні види диких квітів.

«Зелені стіни».

Вертикальне озеленення – це ще один тренд у флористиці будинків.

Рослини можуть бути вирощені на спеціальних конструкціях, які встановлюються на стіни всередині будинку або на терасах. Замість традиційних перегородок або ширм, флористи можуть створювати живі зелені

структури, які є функціональними роздільниками простору, а й надають йому

оригінальність і свіжий вигляд. Такі рослинні роздільники можуть бути виконані у різних стилях та формах, від простих вертикальних панелей до складних геометричних композицій, що доповнюють загальний дизайн інтер'єру.

Мінімалізм.

У світли популярності мінімалізму, квіткові композиції у вигляді однієї квітки або гілки також можуть бути потрібні в 2023 році. Це може бути, наприклад, одиночна орхідея у керамічному горщику або ваза з однією трояндою.

2.2. Аналіз цільової аудиторії. Стильове рішення флористичного оформлення інтер'єру

Цільова аудиторія – це група людей зі схожими інтересами та потребами, які забезпечує ваш товар. Вони тільки подумують про покупку або вже готові заплатити, тому нам залишається зрозуміти, що саме це за люди, як і де до них можна звернутися з пропозицією.

Цільову аудиторію визначають, щоб правильно звертатися до клієнтів та грамотно будувати комунікації, саме на цих людей мають бути спрямовані маркетингові заходи: реклама у соцмережах, email-розсилки, контент у соцмережах, офлайн-комунікації.

Крім того, знання цільової аудиторії допомагає правильно вибрати канали для просування та раціонально використовувати бюджет.

Детальна інформація про цільову аудиторію дозволяє:

- дізнатися про проблеми споживачів та запропонувати їм конкретне рішення у вигляді продукту або послуги;

- який контент створювати у соціальних мережах;

- для кого та на які теми писати пости;

- які сенси транслювати у постах, сторісах, кліпах;

- як відрізнити конкурентів;

- вибрати основні канали контакту з клієнтом;

- зрозуміти, за які вигоди споживач готовий доплачувати;

- створити ефективнішу рекламну кампанію;

- визначити тригери для мотивації клієнта.

Стильове рішення флористичного оформлення інтер'єру для певної цільової аудиторії визначається за вподобаннями, потребами та характеристиками простору для яких оформлюється приміщення.

На архітектурно-планувальне та дизайнерське вирішення інтер'єру загалом та формування фітокомпозицій у ньому впливають такі чинники :

- функціональне призначення приміщення;

- об'ємно-просторове вирішення всієї будівлі в цілому;

- початкові параметри простору;

- вимоги замовника, його смак, уподобання;

- сучасні стильові уподобання суспільства (пануючий стиль);

- бюджет;

- нюанси щодо функціональних вимог окремих членів сім'ї;

- орієнтація приміщення і у зв'язку з цим – особливості його освітлення;

- вимоги вчень: фен-шуй, васту й ін.;

- можливість зміни функцій та трансформації;

- місце розташування об'єкту (країна, клімат, природа, місто або замський будинок), вигляд із вікна.

2.3. Пошук композиційного рішення флористичного оформлення інтер'єрів

Кожен процес розвитку культури характеризується певними закономірностями організації внутрішнього простору та синтезом мистецтв у цьому просторі. У сучасних умовах глобалізації, коли архітектура та дизайн інтер'єру збираються шукати нові способи висловлювання, вирішуються найскладніші проблеми, зокрема, проблема відродження та збереження традиційних культур.

Все своє життя людина постійно прагне комфорту і краси, не перестаючи створювати собі всі необхідні умови. Якщо штучне середовище проживання людини призначене для задоволення її фізичних потреб, то його естетичним компонентом є потреба в його духовному житті, яке засноване на розумінні традиційної культури.

Дизайн інтер'єру – це особливий вид мистецтва. Композиція внутрішнього простору будівлі є синтезом архітектурно-просторових, декоративно-художніх і дизайнерських розробок, і все це пов'язано із загальною концепцією об'єкта. Проектування внутрішньої обстановки вимагає творчого підходу, який поєднує всі складові елементи внутрішнього простору в єдине ціле. Складність цього синтетичного методу в тому, що він подвійний: з одного боку, це пошук виразності окремих пластичних форм, ритмічних зв'язків, текстури, кольори і т.і. З іншого боку, це забезпечення всіх функціональних процесів, що відбуваються у даному просторі.

Флористичні композиції, на наш погляд, слід відносити до мистецтва оформлення, яке разом із декоративно-ужитковим та монументально-декоративним належить до декоративного мистецтва [38].

Флористичне оформлення інтер'єрів є важливим елементом в створенні комфортного та привабливого середовища. Використання квітів та інших рослин у дизайні забезпечує гармонію і приносить природню красу у приміщення.

Основним завданням дизайну житлового інтер'єру є створення всіх необхідних умов для знаходження в комфортних умовах людини в якісному, естетично-виразному об'єктно-просторовому середовищі, яке оточує її у повсякденному житті.

Перший етап флористичного оформлення полягає у зборі необхідної інформації про приміщення, яке потребує декору. Важливо враховувати такі чинники, як розмір приміщення, освітленість, стиль і функціональне призначення. Це допоможе визначити типи рослин, які відповідають вимогам приміщення.

Другий етап - вибір композиційного рішення. Це включає в себе вибір кольору, форми і текстури квітів та рослин. Кольорова гамма може бути підбрана відповідно до кольорової палітри інтер'єру або створювати контрастні ефекти. Форма і текстура рослин також можуть додати особливого акценту та варіативності в дизайн.

Третій етап - вибір рослин і підготовка їх до використання. Важливо враховувати екологічні вимоги для кожного виду рослин, а також їх вимоги до освітлення та розміщення. Підготовка рослин включає в себе омивання, обрізання, пересадку і вибір підходящого контейнера для композиції.

Четвертий етап - створення композиції. При розміщенні рослин слід враховувати пропорції, баланс і ритм простору. Композицію можна створити шляхом групування рослин за кольором, текстурою або висотою. Важливо також пам'ятати про вибір правильного основи для композиції.

Останній етап - догляд за рослинами. Для збереження свіжості і краси композиції потрібно вчасно поливати, обробляти від шкідників і добривами. Також важливо видаляти в'ялі квіти та листя для підтримання чистоти композиції.

Житлова проблема – одна з найнагальніших проблем людства. Вона породжена соціальними причинами та має соціальний зміст. Шляхи її вирішення не можуть бути суто технічними, інженерними та

конструктивними, а також архітектурними та мистецькими. Вони сильно залежать від економічних, політичних та екологічних обставин.

Фахівці розрізняють «предметні» та «архітектурні» інтер'єри. Перші набагато ближче до поняття «довкілля», оскільки особлива роль відводиться предметному змісту об'єкта довкілля.

Предметний зміст інтер'єру середовища, як правило, створює емоційний клімат і допомагає розкрити стилістику та образний зміст об'єкта. Кожен історичний період у розвитку суспільства несе в собі відбиток характерних рис попереднього стилю, який сприймається через «призму» культури, знаків та соціокультурних цінностей.

Дизайнери та архітектори використовують техніку стилістичної інтерпретації в оформленні інтер'єру житлових приміщень. З кінця ХХ-го століття і до сьогодні, дизайн охоплює майже всі галузі мистецтва.

З'являється більше стилів, з'являються нові дизайнери, нові ідеї, нові тенденції у дизайні інтер'єру [25].

Отже, світ не стоїть на місці, у суспільстві постійно з'являються нові тренди, змінюються інтереси та потреби людей. А отже, і громадські простори

– коворкінги, ресторани, готелі, розважальні та освітні майданчики також потребують постійної зміни, щоб залишатися затребуваними у відвідувачів та рентабельними для власників.

Фітодизайн (від грец. *phyton* – рослина) – це цілеспрямоване введення рослин у дизайн інтер'єру. Фітодизайном також називають практику створення рослинних композицій для оформлення інтер'єрів, озеленення приміщень і створення зимових садів [15].

При використанні фітодизайну слід враховувати такі аспекти:

- властивості рослин як декоративного матеріалу;
- їхню взаємну сумісність;
- здатність рослин пристосовуватись до умов закритих приміщень;
- вплив рослин на середовище перебування, здоров'я й настрої людини.

Усе це – важливі складники такого тонкого процесу, як озеленення інтер'єрів. Воно повинне бути не тільки гарним, але й ефективним.

Функціональна Hi-Tech кухня або патріархальна вітальня, ванна або дитяча кімната – важко уявити місце в будинку, де жива зелень буде недоречною.

Завданнями фітодизайнера при проектуванні озеленення інтер'єру є:

- визначення стилю – визначення стилю інтер'єру, щоб вибрати відповідні рослини, елементи декору і організувати їх відповідно до задуму замовника;

- добір рослин – вибрати рослини, які підходять для даного інтер'єру з урахуванням освітленості, вологості, температури, розміру приміщення та бажаного ефекту;

- організація розміщення рослин – розробити план розміщення рослин у приміщенні, враховуючи їх розміщення, кольори, текстури і взаємодію з іншими елементами інтер'єру;

- створення композицій – створити гармонійні композиції з рослин, квітів і декоративних елементів, щоб створити враження зручності і краси;

- догляд за рослинами – надати рекомендації по догляду за рослинами, включаючи полив, годування, обрізку;

- бюджет – розрахувати вартість проекту, враховуючи всі витрати;

- реалізація проекту – встановлення рослин, декоративних елементів і створення бажаного ефекту в інтер'єрі;

- оцінка роботи – оцінити результат своєї роботи і врахувати побажання та задоволення клієнта, а також зробити висновки для майбутніх проектів.

Прикрашання інтер'єру рослинами – один із найвишуканіших способів створення інтер'єру. Зміст фітодизайну полягає в тому, щоб рослини приносили радість своєю доглянутістю та красою. При цьому, з одного боку, має бути витриманий стиль, у якому оформлене те чи інше приміщення, щоб рослини гармонійно вписувалися в інтер'єр, а з іншого – потрібно враховувати основні потреби всіх рослин – світло, тепло, вологу [29].

Дизайн інтер'єрів – це проектування, обробка й облаштування внутрішніх приміщень будинків [Ошибка! Источник ссылки не найден].

Дизайн у процесі свого розвитку не тільки перетворився на самостійну проектно-художню культуру, але й сам став впливати на архітектуру, скульптуру, декоративно-прикладне мистецтво. На стику цих видів проектно-

художньої діяльності з'явилися авангардні течії (хай-тек, арт-дизайн). Твори тут, як і в мистецтві, найчастіше носять одиничний характер і базуються на філософії дизайну: ергономічність виробу, орієнтація на сучасні матеріали й

технології, віяння моди й ін. Кількість дизайнерських напрямків і спеціалізацій продовжує рости. У рамках цих напрямків створюються творчі й

професійні союзи дизайнерів і визначаються номінації виставок і конкурсів дизайнерів.

Дизайн інтер'єрів містить у собі проектування інтер'єрів і устаткування громадських приміщень, житлових і виробничих просторів. Кожен із цих типів просторів має свої особливості й визначає своє коло професійних завдань і проектних методів їхнього розв'язання [33].

В інтер'єрі громадських приміщень, які відвідуються десятками й тисячами людей, дизайнер особливу увагу звертає на оздоблювальні матеріали, які багато в чому визначають зовнішній вигляд інтер'єру. Тут

використовуються коштовні породи деревини, натуральний камінь або інші дорогі матеріали з більшим терміном служби в умовах інтенсивної експлуатації. Простори громадських приміщень розраховані на одночасне

перебування значні кількості людей, часто мають зальний характер і містять конструкції з великими проходами. Остання особливість часто обігрується дизайнером у вигляді таких елементів інтер'єру, як пілястри, колони, балки,

ферми перекриттів, їх навмисно виділяють із загальної композиції особливою формою й кольором, перетворюючи на своєрідний декоративний елемент і

прикрасу інтер'єру, які нерідко прикрашають елементи фітодекорування.

На відміну від громадських приміщень, житлові приміщення, як правило, набагато менші за своїми розмірами і мають прості форми. При

організації їхнього інтер'єру основне навантаження лягає на обстановку – меблі і устаткування. За рахунок їхнього дизайну багато в чому й формується образ інтер'єру в цілому. Ексклюзивність такого інтер'єру досягається

відповідним komponуванням меблів, побутової техніки, колірним виділенням стелі, підлоги, стін а також включенням в інтер'єр окремих елементів –

годинників, картин, світильників, камінів тощо. У малогабаритних квартирах широко використовуються мобільні меблі, розкладні столи й дивани, секретери, крісло- і диван-ліжка, шафи-ліжка, столи-книжки тощо. Вони

дозволяють найбільш раціонально використовувати простір і організовувати

широкий набір функціональних процесів у тому самому приміщенні.

Особлива увага при роботі над інтер'єром житлових приміщень надається ергономіці. У першу чергу це стосується робочих зон квартири – місць

приготування їжі, виконання господарських робіт, хобі членів родини,

навчання й професійної діяльності та ін.

На прикладі гостинної кімнати буде виконаний уявний дизайн інтер'єру.

Гостинна є спільною кімнатою, тобто призначена для всіх членів сім'ї.

У великих будинках гостинна кімната також служить для ділових розмов та музичних занять.

Універсальних планувальних та правил розміщення меблів у гостинній кімнаті не існує, це визначається відповідно до функціонального призначення.

Підібрані рослини ідеально підкреслюватимуть і поєднуюватимуться з цим інтер'єром. Особливість даного приміщення – маленьке вікно. Тому

насамперед необхідно забезпечити раціональне освітлення.

Обраний стиль оформлення гостинної мінімалізм – просторий інтер'єр з мінімумом меблів та деталей. Для стилю мінімалізм характерна проста форма

і текстури, однотонність, практично відсутність елементів декору. Планування

часто не передбачає розподілу на кімнати, роль роздільників грає зональне

оздоблення або меблі.

Кольорова палітра дизайну в стилі мінімалізм світла, заснована на грі півтонів, багато білого кольору, часто в контрасті з чорним або сірим, бежевим або коричневим рідше.

Висновки до 2 розділу:

1. На виставці ProMaisonShow 2023 року було проведено дослідження особливостей та тенденцій флористичного оформлення інтер'єрів. Експозиції виставки відображають актуальні тренди, що можуть визначити флористичне оформлення приміщень у 2024 році. Серед них виділяються змішані композиції у вазі, експозиції зручні для догляду рослини, флористика у природному стилі, стіни із зелені, а також популярний мінімалізм у квіткових композиціях. Ці тенденції свідчать про зростання популярності природних інтер'єрних елементів та зосередження на зручності у догляді за рослинами.

2. Знання цільової аудиторії є важливим для вибору ефективних маркетингових стратегій та каналів комунікації. Визначення особливостей цільової аудиторії дозволяє адаптувати контент, враховуючи їхні потреби та уподобання, що є ключовим для успішної рекламної кампанії та флористичного оформлення інтер'єрів.

3. Флористичне оформлення інтер'єрів потребує ретельного планування та уваги до деталей. Композиційне рішення включає в себе вибір кольору, форми, текстури і композиційних відтінків рослин, а також їх розміщення у приміщенні. Враховуючи всі ці фактори, можна створити гармонійне і привабливе флористичне оформлення інтер'єрів.

РОЗДІЛ 3.

ДИЗАЙН-ПРОЄКТ ФЛОРИСТИЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ

3.1. Дизайн-проект, стилістика та колористика флористичного оформлення інтер'єру №1

Композиція з троянд та аранжувальної зелені у флористичній сумці (рис. 3.1).

Рис. 3.1 Композиція з троянд та аранжувальної зелені

Видовий склад: багатоконпонентна (трояндові (*Rosaceae*), гвоздикові (*Caryophyllaceae*), миртові (*Myrtus*), щитлишкові (*Dryopteridaceae*).

Стиль – модерн.

Тип фітокомпозиції за розміщенням у просторі: точкова композиція.

Тип фітокомпозиції за впливом: солітерний елемент. Композиція виглядає самостійною.

Із найважливіших біоестетичних характеристик в даній композиції виокремлені: контрастна композиція, складний ритм, складний метричний ряд, у композиції панує асиметрія та пропорція.

Серед форм масштабних зв'язків у композиції присутні: співвідношення декоративних якостей та співвідношення певної якості предметного середовища інтер'єру до розмірів рослини.

Символіка квітів вказує на:

Троянди фіолетового кольору – чарівність, вишуканість, унікальність.

Троянди кремового кольору – вдячність, чистота, досконалість.

Гіпсофіла – як і будь-яка інша квітка на планеті Земля має своє значення. Вона символізує боязкість і обережність. Але, виступаючи в ролі додаткового декору, все значення квітки мимоволі зникає, зберігаючи за собою елегантність і легкість.

Хамелаціум гачкуватий – символ порозуміння та щастя.

Папороть – чарівність, щирість, довіра. Виступає у ролі додаткового матеріалу, створює гарний фон, підтримує і захищає тендітні бутони, поєднується з будь-якими квітами.

Тривалість експонування: близько 10-14 днів.

Догляд: потребує регулярного зволоження флористичної губки.

Колористика: використано контраст освітленості, що є базою кожної експозиції з кольором. Ніякий інший колірний контраст не поживить гру фарб так, як він. Темні тони створюють гру тіней і глибину, світлі кольори вносять оживляюче світло і ефект легкості.

Фіолетовий: Цей колір асоціюється з мрійливістю, елегантністю та таємничістю. Він може створити враження глибини та розкіші.

Молочний: Молочний колір, окрім того що символізує ніжність та чистоту, принесе в композицію елементи легкості та ніжності.

Зв'язок кольорів у цій флористичній композиції створює гармонійне враження, додаючи акценти м'якості та елегантності. Додатковий декор у

вигляді папороті, гіпсофіли та хамелазуму може доповнювати цю кольорову групу, збільшуючи відчуття природності та вишуканості композиції.

В результаті флористична композиція у фіолетовій флористичній сумці створює враження ніжності, елегантності та чарівності, сприймаючись як стильний та вишуканий елемент декору.

Така композиція може слугувати подарунком до:

1. Декору інтер'єру: елемент декору для особистого простору, наприклад дому чи офісу.

2. Для колеги: краще підійде для подарунку чоловіку молодих років.

3. Вітання чи вдячність: ця квіткова композиція може бути подарунком для сімейної події, наприклад ювілей чи весілля.

4. Романтична подія: річниця, день закоханих.

3.2. Дизайн-проект, стилістика та колористика флористичного оформлення інтер'єру №2

Композиція із сухоцвітів гіпсофіли у флористичній сумці (рис. 3.2).

Рис. 3.2 Композиція із сухоцвітів гіпсофіли у флористичній сумці

Видовий склад: гвоздикові (*Caryophyllaceae*).

Стиль – модерн.

Тип фітокомпозиції за розміщенням у просторі: точкова композиція.

Солітерний елемент. Композиція представляє один вид рослин та виглядає самодостатньо.

За впливом композиція:

Біоестетичні характеристики фітокомпозиції: гармонія кольорів та текстур, нюансна композиція, простого ритму, ритмічний ряд утворюється інтервалами; простий метричний ряд; в композиції панує симетрія.

Однією з особливостей гіпсофіли є здатність роками зберігати незмінний зовнішній вигляд у засушеному стані. Щоб рослина гарно виглядала важливо правильно провести процес її засушення. Це можна зробити трьома способами:

1. Спосіб сухого сушіння. Рослина збирається в пучки по 2-3 скріплені між собою гілочки та розвішується квітками донизу у прохолодному, затіненому місці з гарною вентиляцією. Тривалість сушіння близько 5 днів.

2. Спосіб вологого засушування. Очистити від листя стебло. Після очищення стебло потрібно занурити у воду на глибину не більше 5 см. Цей рівень води потрібно зберігати незмінним до майже повного засихання рослини, після чого підрізати залишок живого стебла.

3. Спосіб стабілізації. З часом засушена гіпсофіла стає крихкою, квіти можуть осипатися, а гілочки ламатися. Щоб надати їм початкову еластичність, необхідно на 2-3 дні занурити низ стебла в скляний посуд, наповнений охолодженою сумішшю гліцерину з окропом із розрахунком 1:5. Після цього потрібно досушити гіпсофілу звичайним сухим способом.

Догляд: необхідний щоденний догляд, потрібно раз на день за допомогою ліжки або пульверизатора додавати воду у флористичну тубку.

Сухоцвіти не люблять сонячного світла та прямих сонячних променів - при цьому вони вицвітають і стають непривабливими. Дуже сухого приміщення - Хоча квіти і засушені, при вологості повітря менше 40 % вони стають дуже крихкими. Дуже вологого приміщення - При вологості більше 70% квітки деяких сухоцвітів никнуть, можуть розвинутися грибки і цвіль.

Тривалість експлуатації: як сухоцвіт гіпсофіла може простояти дуже довго. Від декількох місяців.

На мові квітів гіпсофіла символізує ніжність, чуттєвість та щирість.

Колористика: Композиція з колірною гармонією в співзвуччі виглядає

спокійно, м'яко, тонко, узгоджено і стримано, т. до. вона виглядає як гра з світлом і тінню тільки одного кольору. Тому вона хороша там, де йдеться про аристократичну стриманість, тонкий нюанс і м'яку колірну дію.

Рожевий: Рожевий колір символізує ніжність, жіночність та елегантність. У поєднанні з різнокольоровими сухоцвітами гіпсофіли він може створити враження легкості, теплоти та ніжності.

Різнокольорові сухоцвіти гіпсофіли: Ці різні відтінки сухоцвітів можуть включати багато кольорів, таких як білий, рожевий, фіолетовий, червоний тощо. Вони додадуть елементу різноманітності, урочистості та експресивності до композиції.

Таке поєднання кольорів створює враження чарівності, грації та ніжності. Рожева флористична сумка слугує як чудова основа для виразного поєднання різноманітних кольорів гіпсофіли, що переповнює композицію чарівними кольорами та привабливою палітрою.

Така композиція з сухоцвітів може слугувати подарунком:

1. Свято або ювілей: витончений та довготривалий подарунок для молодят. Вишуканий подарунок до дня народження, ювілею або річниці.
2. Діловий подарунок: для колеги, бізнес-партнера або керівника.
3. Подарунок в знак вдячності: може служити виразом вдячності або подяки за допомогу, підтримку.

4. Декор інтер'єру: гарний подарунок для тих хто цінує красу і стиль в своєму будинку чи на робочому місці.
5. Вираження симпатії: така композиція чудово підійде на подарунок для молодої дівчини.

3.3. Дизайн-проект, стилістика та колористика флористичного оформлення інтер'єру №3

Букет із еustom, троянд, гербери, гвоздики та хризантеми (рис. 3.3).

Рис. 3.3 Букет із еustom, троянд, гербери, гвоздики та хризантеми

Видовий склад: тирличеві (*Gentianaceae*), айстрові (*Asterales*), гвоздикові (*Caryophyllaceae*), трояндові (*Rosaceae*).

Стиль: класичний.

Тип фітокомпозиції за розміщенням у просторі: точкова композиція.

Солітерний елемент.

За впливом композиція:

Із біоестетичних характеристик : асиметрія, контрастна композиція, простого ритму; ритмічний ряд утворюється чергуванням акцентів; підтримується складний метричний ряд.

У композиції присутнє співвідношення декоративних якостей. Та побудування за принципом вільного розташування рослин.

Символіка квітів вказує на:

Еustoma – ніжність і вишуканість, оберег від бід та негараздів.

Гербера – доброта, скромність, радість та грайливість.

Хризантема – ширість

Гвоздика – чарівність, відданість.

Троянда рожевого кольору – ніжність, ввічливість, чемність, вишуканість.

Колористика: Букет із еustomoм, троянд, гербер, гвоздик та хризантем має рожево-фіолетовий розтягнутий колорит, що викликає відчуття ніжності і загадковості.

Рожевий колір в цьому букеті символізує любов, ніжність і чуттєвість. В рожевому кольорі присутня і елемент жіночості, що надає букету дуже ніжний та романтичний вигляд.

Фіолетовий колір в цьому букеті символізує загадковість, магію та духовність. Він випромінює витонченість і створює атмосферу таємниці.

Фіолетовий колір також асоціюється з розумом і творчими задатками. Таким чином, додавання фіолетового до цього букету надає йому певну глибину і створює відчуття містичності.

Розташування цих двох кольорів в рожево-фіолетовій розтягнутій колористиці створює гармонійну сполучення ніжності та загадковості. Такий

букет надає відчуття спокою та релаксації, привносячи у простір витонченість і чарівність.

Ця композиція стане чудовим подарунком для:

НУБІП УКРАЇНИ

1. Для мами, сестри або подруги.
2. Для подарунку викладачу або вчителю.
3. До ювілею або важливої дати.
4. Для декору особистого простору.

5. Романтична подія.

НУБІП УКРАЇНИ

Догляд: щоденна заміна води у вазі.
Тривалість експлуатації: 7-10 днів.

3.4. Дизайн-проект, стилістика та колористика горизонтального та вертикального озеленення офісного простору

НУБІП УКРАЇНИ

Вертикальне озеленення є досить популярним напрямком фітодизайну.

Вертикальне озеленення стало актуальним трендом в архітектурі, ландшафтному дизайні та дизайні інтер'єрів. Зелені стіни з живими рослинами

НУБІП УКРАЇНИ

у квартирі чи офісі заповнюють дефіцит природного ландшафту в умовах кам'яних джунглів великих міст

Переваги використання зеленої стіни (фітостіни) в інтер'єрі:

- Простий догляд без зайвого клопоту та додаткових затрат
- Автономність і надійність - автоматичний полив подбає про регулярне зволоження рослин
- Контроль вологості (еко-полив контролює рівень вологості в приміщенні)
- Вибір рослин - різні види рослин можуть жити в одній системі
- Зйомні блоки - рослини можна легко знімати, переставляти та змінювати
- Мобільність - при переїзді потрібно лише розібрати систему на блоки та змонтувати її на новому місці

НУБІП УКРАЇНИ

Фітостіна (рис. 3.4).

Рис. 3.4. Фітостіна

Площа фітостіни складає 7,35 м².

Розмір контейнера: 18x12 см.

Вертикальна конструкція нараховує 264 контейнери для висадки рослин.

Спосіб фітодизайну: вертикальне озеленення.

За впливом фітокомпозиція: органічний компонент архітектурно-просторового рішення інтер'єру.

Композиція є пропорційною, асиметричною, має складний метричний ряд. Ритмічний ряд утворюється за допомогою інтервалів. Має простий ритм

та масштабність. Фітокомпозиція є контрастною, присутня гармонія кольорів та текстур.

Видовий склад: ароїдні (*Araceae*), аралієві (*Araliaceae*).

Догляд

Освітлення: Фітостіна потребує достатнього освітлення не менше 10-12 годин на добу. Так як об'єкт знаходиться далеко від вікон, через що виникає дефіцит світла тому у цьому випадку задіяне додаткове (штучне освітлення) у вигляді системи софітів.

Що водночас є не лише функціональною а й декоративною системою. Таким чином, вона не тільки привертає більше уваги до квіткової композиції, але стає ще одним елементом дизайну інтер'єру.

Видалення пилу: Жива композиція вимагає очищення листя від пилу, який закупорює породи і заважає контакту листя зі світлом. Для цього рекомендовано раз на місяць протирати рослини вологою губкою.

Оприскування та полив: Фітопростір у приміщенні потребує регулярного обприскування для підтримки оптимальної вологості повітря та частого поливу. Вода для поливу обов'язково повинна бути відстояною і кімнатної температури.

Обрізання: Потрібно прищипувати, проріджувати, омолоджувати декоративно-листяні рослини, обрізати зайві пагоди у квіткових рослин, що заважають бутонам набрати силу, а також вчасно видаляти зіз'ялі суцвіття та сухі гілки, що псують вид живого панно.

Підживлення та боротьба зі шкідниками: Важливо проводити знищувальні та профілактичні заходи проти шкідників і здійснювати весняне та осіннє підживлення рослин шляхом внесення універсального добрива, яке підходить для всіх рослин.

Горизонтальне озеленення:

Хамедорея витончена (*Chamaedorea elegans*) (рис. 3.5).

Рис. 3.5 Хамедорея витончена (*Chamaedorea elegans*)

За розміщенням у просторі: точкова композиція, розміщена в одній площині на столі.

За видовим складом: моновидова.

За кутом огляду: одностороння фітокомпозиція.

Фікус біннендійський (*Ficus binnendijkii* 'Alii') (рис. 3.6)

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

Рис. 3.6/Фікус біннендійський (*Ficus binnendijkii* 'Alii')

Точкова фітокомпозиція, розміщена на підлозі.

За видовим складом: моновидова.

За кутом огляду: багатостороння композиція.

Ховея форстера (*Howea forsteriana*) (рис. 3.7).

Рис. 3.7 Ховея форстера (*Howea forsteriana*)

За видовим складом: Аглаонема мінлива (*Aglaonema commutatum*),
Ховея форстера (*Howea forsteriana*).

За розміщенням у просторі: Аглаонема мінлива – групова глибинна композиція. Ховея форстера – точкова фітокомпозиція із 2-х екземплярів рослин.

За кутом огляду: багатосторонні.

Кавове дерево (*Coffea*) (рис. 3.8)

Рис. 3.8 Кавове дерево (*Coffea*)

За типом композиція: групова лінійна композиція.

За видовим складом: моновидна.

За кутом огляду: багатостороння.

Також в офісному приміщенні присутні різдвяні фітокомпозиції з хвойних гілок, природніх матеріалів та додаткових матеріалів (рис. 3.9), (рис. 3.10).

Рис. 3.9 Різдвяна композиція

Рис. 3.10 Різдвяна композиція

РОЗДІЛ 4.

ПРОЄКТНА ЧАСТИНА

НУБІП України

4.1. Вибір матеріалів, асортименту рослин для флористичного оформлення інтер'єру №1

НУБІП України

Для створення першої композиції було обрано такі матеріали: флористична піна, сумка флористична, стрічка.

Асортимент рослин: гіпсофіла (*Gypsophila*), хамелауціум гачкуватий (*Chamaejasme uncinatum*), троянда плетиста (*Rosa 'KORbin'*), троянда чайно-гібридна, папороть (*Rumohra adiantiformis*).

НУБІП України

Матеріали та асортимент рослин для створення композиції: флористична сумка, флористична піна (рис. 4.1).

Рис. 4.1/ Матеріали та асортимент рослин для створення композиції

НУБІП України

4.2. Вибір матеріалів, асортименту рослин для флористичного оформлення інтер'єру №2

Асортимент рослин: гіпсофіла (*Gypsophila*).

Матеріали та асортимент рослин для створення композиції (рис. 4.2).

Рис. 4.2. Матеріали та асортимент рослин для створення композиції

4.3. Вибір матеріалів, асортименту рослин для флористичного оформлення інтер'єру №3

Для створення третьої композиції було обрано такі матеріали: калька для квітів, шпагат жовтий.

Асортимент рослин: еustoma (*Eustoma*), гербера (*Gerbera*), хризантема (*Chrysanthemum*), гвоздика (*Dianthus*), троянда (*Rosa*).

Матеріали та асортимент рослин для створення композиції (рис 4.3).

Рис. 4.3. Матеріали та асортимент рослин для створення композиції

4.4. Вибір матеріалів, асортименту рослин для флористичного оформлення інтер'єру №4

Для створення фітостінка було використано :

Контейнера для рослин, обладнання з автополивом та торф'яний субстрат.

Асортимент рослин: шефлера деревовидна (*Schefflera arboricola*), аглаонема мінлива (*Aglaonema commutatum*), філодендрон чіпкий (*Philodendron hederaceum*), епіпремум золотистий (*Epipremnum aureum*).

Стильний опис рослин, які використовувались для створення фітостіни, наведено у таблиці 4.4

Таблиця 4.4.

<p>Шеффлера <i>arboricola</i>)</p> <p>деревовидна (<i>Schefflera</i>)</p>	<p>добре відома завдяки своєму листю, що формує парасольки. Ця особливість робить навіть невелику рослину помітною яскравою прикрасою будь-якого приміщення. До того ж, шеффлера деревна входить до списку найневибагливіших рослин. Все, що їй потрібно – це помірне світло без потрапляння на неї прямих сонячних променів та періодичний полив. Форму, густоту та темпи росту цієї рослини досить легко корегувати, що робить її популярною для використання у різноманітних рослинних композиціях.</p>
<p>Аглаонема <i>commutatum</i>)</p> <p>мінлива (<i>Aglaonema</i>)</p>	<p>досить невимоглива в культурі рослина, як і інші види аглаонем. В міру тіньовитривала рослина з глянцевою сріблястим по краям темно зеленим листям. Має овальну форму листя довжиною 25-30 см і до 10 см шириною, стовбур прямий. За свою невибагливість і красиве декоративне листя рослину дуже часто можна побачити в офісних приміщеннях, так як догляд за аглаоневою мінімальний, а своїм яскравим зовнішнім виглядом може прикрасити будь який неприглядний куточок приміщення.</p>
<p>Філодендрон (<i>Philodendron hederaceum</i>)</p> <p>чіпкий</p>	<p>Листя філодендрону “Scandens” виглядає особливо стильно не лише завдяки формі, але й завдяки красивому глянцевою фінішу. Як і інші рослини цієї родини, Філодендрон “Scandens” є дуже витривалим, з легкістю пристосовується до обставин, у яких живе, може рости без великої кількості світла та потребує мінімум втручання загалом. Завдяки привабливому зовнішньому вигляду та невибагливості до умов, ця рослина є гарним варіантом майже для будь-якого вертикального озеленення.</p>
<p>Епіпремум <i>aureum</i>)</p> <p>золотистий (<i>Epipremnum</i>)</p>	<p>не потребує багато догляду. Її красиві листки у формі серця можна побачити у різних громадських закладах, де рослини не можуть отримати індивідуального догляду, проте кожного разу виглядають неперевершено. Ця рослина є ліаною та у природі сягає до 12 метрів завдовжки, хоча у приміщеннях ця цифра зрідка сягає позначки 2 метрів. Епіпремум золотистий любить яскраве світло, але відноситься до тих рослин, які без проблем</p>

НУБІП у продовжують розвиватись у тіні та навіть при повній відсутності натурального освітлення. Здатність епіпремному зростати під штучним світлом та рідкий невибагливий полив зробили її одною з найпопулярніших рослин для офісу.

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП Україна

РОЗДІЛ 5.
КОШТОРИСНА ВАРТІСТЬ ФЛОРИСТИЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ
ІНТЕР'ЕРУ

5.1. Кошторисна вартість флористичного оформлення інтер'єру №1

Економічні розрахунки вартості затрат матеріалів на виготовлення приведено у табл. 5.1.

Таблиця 5.1

Економічні розрахунки вартості затрат матеріалів на виготовлення композиції

Матеріали	шт / см	Вартість за шт / м, грн	Вартість, всього, грн
Асортимент рослин			
Гіпсофіла (<i>Gypsophila</i>)	1	43	43
Хамелауціум гачкуватий (<i>Chamaelucium incincium</i>)	1	45	45
Троянда плетиста (<i>Rosa</i> 'Korbin')	12	20	240
Троянда чайно-гібридна	5	40	200
Папороть (<i>Rumohra adiantiformis</i>)	7	5	35
Матеріали			
Флористична піна	1	30	30
Сумка флористична	1	28	28
Стрічка	30	30	9
Собівартість, всього	x	x	630

5.2. Кошторисна вартість флористичного оформлення інтер'єру №2

(композиції з сухоцвітів)

Економічні розрахунки вартості затрат матеріалів на виготовлення композиції з сухоцвітів проведемо у табл. 5.2.

Таблиця 5.2

Економічні розрахунки вартості затрат матеріалів на виготовлення композиції з сухоцвітів

Матеріали	шт / кг	Вартість за шт / кг, грн	Вартість, всього, грн
Асортимент рослин			
Гипсофіла (<i>Gypsophila</i>)	7	37	260
Матеріали			
Сумка флористична	1	25	25
Флористична піна	1	15	15
Собівартість, всього	x	x	300

5.3. Кошторисна вартість флористичного оформлення інтер'єру №3

Економічні розрахунки вартості затрат матеріалів на виготовлення

букету наведено у табл. 5.3.

Таблиця 5.3

Економічні розрахунки вартості затрат матеріалів на виготовлення букету

Матеріали	шт / м	Вартість за шт / м, грн	Вартість, всього, грн
Асортимент рослин			
Еustoma (<i>Eustoma</i>)	2	55	110
Гербера (<i>Gerbera</i>)	1	40	40
Хризантема (<i>Chrysanthemum</i>)	1	50	50
Гвоздика (<i>Dianthus</i>)	2	50	100
Троянда (<i>Rosa</i>)	3	55	165
Матеріали			
Калька для квітів			15
Шпагат джгутовий	0,1	30	0,30
Собівартість, всього	x	x	480

5.4. Кошторисна вартість вертикального озеленення офісного простору

Економічні розрахунки вартості витрат матеріалів на виготовлення фітостіни проведемо у табл. 5.4.

Таблиця 5.4

Економічні розрахунки вартості затрат матеріалів на виготовлення фітостіни

Матеріали	шт / м ²	Вартість за шт / м ² , грн	Вартість, всього, грн
Асортимент рослин			
Шефлера	69	35	2415
Аглаєма	219	58	12702
Філодендрон	89	84	7476
Епіпремум	70	87	6090
Матеріали			
Контейнери	264	130	34 320
Торф'яний субстрат	1	500	500
Обладнання з автополивом	7,35	300	2205
Собівартість, всього	x	x	65 708

ВИСНОВКИ

НУБІП України

1. Встановлено, що інтер'ерна флористика відіграє важливу роль у формуванні предметно-просторового середовища: комфорт людини та ергономіка простору, зручність, стимулювання обміну думками та генерація нових ідей – основні переваги застосування фітокомпозицій з тропічних та субтропічних рослин в офісних інтер'єрах. Сучасні тенденції інтер'єрної флористики полягають в

НУБІП України

2. Стилїстика, колористика та компонентний склад інтер'єрних фітокомпозицій підпорядковані функціоналу приміщення або локації, де вони експонуються. Розмірний ряд фітокомпозицій залежить від характеристик організаційної структури інтер'єру (закритий, мобільний, відкритий, гібридний простір), колористики елементів та стилю оформлення.

НУБІП України

3. Спрямованість на екологічність навколишнього середовища, що оточує людину, ілюзія контакту з природою, художньо-естетична організація інтер'єру та удосконалення його функціоналу можлива лише за використання фітокомпозицій різного типу.

НУБІП України

4. Стаціонарні (вертикальні та горизонтальні, плоскі та об'ємні) фітокомпозиції є структурними елементами внутрішнього простору різних типів будівель; стаціонарні та модульні фітокомпозиції коротко- та тривалого періодів експонування дозволяють моделювати та зонувати простір, а різноманіття форм, кольору та фактури органів рослин є базисом для формування різнопланових фітокомпозицій.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Асиметрія в букеті : веб-сайт. URL:

<http://florida.com.ua/stati/asimetriya-v-bukete> (дата звернення: 12.09.2023).

2. Асиметричний букет з трояндами: веб-сайт. URL:

<https://www.eitbuket.com/product/assimetrichnyi-buket-s-rozami-i-zheltym/> (дата звернення: 12.09.2023).

3. Белова В. А. Основи флористики. Котовськ, 2010. 59 с.

4. Білоус В. І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку

та методи створення художніх садів. К.: Вища школа, 2001. 299 с

5. Букети квітів і їхні форми : веб-сайт. URL:

<https://www.hotwed.com.ua/bukety-kvitiv-i-yikhni-formy-kraschi-kompozytsiyi-dlya-narechenykh> (дата звернення: 12.09.2023).

6. Вичегжаніна Н. Ю., Мироненко В. П. Вертикальне озеленення як спосіб екологічного формування предметно-просторового середовища офісних приміщень. *Вісник Одеської державної академії будівництва та архітектури*. 2012. Вип. 45. С. 37-43.

7. Гавенко С. Методологічні проблеми дизайну *Видавнича галузь і*

кадри: досягнення, проблеми, перспективи. Наук.- практ. зб. Львів: Аз-Арт, 2002. С. 135-137.

8. Гіпсофіла : веб-сайт. URL:

<https://ukraflora.ua/vdohnovenie/gipsofila-skilki-ne-vyane-i-yak-dovgo-stoit-151/> (дата звернення: 12.09.2023).

9. Гнілуша Н. В., Качинська В. В. Методичні рекомендації до практичних робіт в курсу «Декоративне квітництво. Прикладна дендрологія».

Кривий Ріг: КПІ ДВНЗ «КНУ», 2013. 42 с.

10. Горницька І. П., Ткачук Л. П. Каталог рослин для робіт з

фітодизайну Донецьк: ТОВ "Лебідь", 2005. 234 с.

11. Графічний дизайн. Робота з колірним кругом: веб-сайт. URL: <http://www.kuribo.com.ua/grafichnyj-dyzajn-robota-z-kolirnym-krugom/> (дата звернення: 12.09.2023).

12. Даниленко В. Я. Дизайн: підручник. Харків : ХДАДМ, 2003. 320 с.

13. Дизайнер інтер'єру: особливості професії. : веб-сайт. URL: <http://www.designtalk.club/dyzajner-inter-yeru-osoblyvosti-profesiyi/> (дата звернення: 12.09.2023).

14. Довідник сучасного ландшафтного дизайнера / В. М. Прокопчук, В.І. Циганський, В. В. Монарх [та ін.]. Вінниця: БНАУ, 2016. 154 с.

15. Спіхін М. А. Ландшафтний дизайн та озеленення приміщень: навч.-метод. посіб. для студ. спец. «Початкова освіта» Освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр». Старобільськ. Вид-во «Промінь», 2019. 179 с.

16. Завдання фітодизайну : веб-сайт. URL: https://www.nsvorin.blogspot.com/2021/01/blog-post_69.html (дата звернення: 12.09.2023).

17. Іщук Л. П., Олешко О. Г., Черняк В. М, Козак Л. А. Квітникарство : навч. посіб. Біла Церква : БНАУ, 2014. 292 с.

18. Каркасний букет орхідей з доповненням : веб-сайт. URL: <https://elflora.com.ua/products/karkasnyj-buket-orhidej-z-dopovnennnyam> (дата звернення: 12.09.2023).

19. Коло кольорів : веб-сайт. URL: https://www.https://uk.wikipedia.org/wiki/Коло_кольорів (дата звернення: 12.09.2023).

20. Красивоквітучі рослини цілий рік у будинку, квартирі, офісі [Текст] : / І. М. Жукова. Донецьк : БАО, 2008. 335 с.

21. Крижановська Н. Я. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни ландшафтний дизайн для студентів 5 курсу напрямку 1201 "Архітектура" спеціальності 7.120102 "Містобудування" Харків, 2009. 46 с.

22. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць: Підруч. Вид. 2-ге. Львів: Світ, 2008. 456 с.

23. Михайлович Н. В. Декоративні рослини захищеного ґрунту. Навчальний посібник. К.: КОМПРИНТ, 2016. 166 с.

24. Класи офісів: веб-сайт: URL: <https://bmkatlant.com/klasifikatsiia-ofisnoi-nerukhnosti/> (дата звернення 12.08.2023).

25. Офіси: веб-сайт: URL: <https://a-office.com.ua/uk/blog/dizajn-interer%D1%83-ofisnih-pomeschenij/> (дата звернення 10.08.2023).

26. Озеленення інтер'єру : Методика наукового підходу. *Науковий вісник*, 2006, вип. 16, 4-253 с.

27. Олійник О. П., Чернявський В. Г., Гнатюк Л. Р. Основи дизайну інтер'єру : навч. посіб. Київ : НАУ, 2011. 228 с.

28. Дячук П. В., Перфільєва М. В., Перфільєва Л. П. Флористика: навчальний посібник Умань, 2013. 182 с.

29. Посадова інструкція дизайнера. URL: <http://trudova-ohrana.ua/primeru-dokumentov/zrazki-posadovih-nstrukcij/3214-posadova-nstrukcija-dizajnera.html> (дата звернення 12.08.2023).

30. Прикраса приміщень квітами : веб-сайт. URL: <https://kvitoshka.kiev.ua/uk/oformlenie-intererov> (дата звернення 20.09.2023).

31. Приходько С. М. Цілоща флора у вашій кімнаті : довід. посібн. / С.М. Приходько. К.: Вид-во "Наук думка", 1990. 192 с.

32. Пузиренко Я. В. Декоративна флористика: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Кондор-Видавництво», 2013. 231 с.

33. Сім основних принципів фітодизайну веб-сайт. URL: <https://fleurplants.com.ua/ua/articles-ua/7-basic-principles-of-phytodesign-ua> (дата звернення 20.09.2023).

34. Сидоряк Л. Ф. Квіти в оформленні школи. К: Рад. шк., 1970. 79 с.

35. Системи вертикального озеленення: веб-сайт. URL: <https://jak.koshachek.com/articles/sistemi-vertikalnogo-ozelenennijaletostudija.htm> (дата звернення 07.09.2023).

36. Сорокіна С. В., Летута Т. М., Помазан І. М. Формування декоративності квіткової продукції під впливом абіотичних факторів на прикладі хлорофітуму. *Прогресивні технології марчових виробництв, ресторанного господарства та торгівлі*: 36. наук. пр. Харків.: ХДУХТ, Вип. 2(6). 2007. С. 259-264.

37. Степура А. В. Енциклопедія домашнього декоративного квітництва: 5000 корисних порад фахівців. Донецьк: ТОВ ВККФ „БАО”, 2004. 384 с.

38. Техно-стиль в офісному просторі: веб-сайт. URL: <https://www.coswick.com/designers-architects/coswick-floors-and-a-legendary-zaha-hadid-project/> (дата звернення 07.09.2023).

39. Федущак М. Прикрашання квітами – квітчання. Погляд на окреме явище культури. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2004. 60 с.: іл.

40. Фітодизайн – це престижно: веб-сайт. URL: <https://flexplants.com.ua/ua/articles-ua/phytodesign-is-prestigious-ua> (дата звернення 20.09.2023).

41. Флористика: веб-сайт. URL: <https://vseosvita.ua/lesson/mystetstvo-florystyky-osoblyvosti-mystetstva-florystyky-284390.html> (дата звернення 20.09.2023).

42. Флористика та її призначення: веб-сайт. URL: <https://referatss.com.ua/work/floristika-ta-ii-priznachennja> (дата звернення 20.09.2023).

43. Чорна Г. А. Мистецтво квіткової композиції. Методичні рекомендації для студентів та вчителів. Умань: УНТУ, 1993. 104 с.

44. Які бувають форми та види квіткових букетів: веб-сайт. URL: <https://intime.ua/yaki-buvayut-formy-ta-vydy-kvitkoxyh-buketiv/> (дата звернення 20.09.2023).

45. Янкович С. С. Формування проміжних рекреаційних просторів в архітектурному середовищі: автореф. дис... канд. архітектури: спец. 18.00.01

«Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури» / Софія Степанівна Янкович. Х., 2006. 20 с.

46. Classic bouquet with peonies: веб-сайт. URL:

<https://lorashen.ua/en/shop/product/buket-klassika-s-pionami/> (дата звернення 20.09.2023).

47. Flora (De Morgan): веб-сайт. URL:

[https://en.wikipedia.org/wiki/Flora_\(De_Morgan\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Flora_(De_Morgan)) (дата звернення 20.09.2023).

48. Gekko / Tea ceremony, Women's Customs and Manners : веб-сайт.

URL: <https://soumei.biz/en/product-page/C20157> (дата звернення 20.09.2023).

49. Nicolas Poussin – The Triumph of Flora : веб-сайт. URL:

https://en.wikipedia.org/wiki/File:Nicolas_Poussin_-_The_Triumph_of_Flora_-_WGA18282.jpg (дата звернення 20.09.2023).

50. Атонович Є. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Є.

Декоративно-прикладне мистецтво. Львів: Світ, 1992. 180 с.

51. Приходько С. Н. Цілюща флора у вашій кімнаті. К.: Наукова думка, 1990. 144 с.

52. Ємкості різних стилів та матеріалу: веб-сайт. URL:

<https://medium.com/@alla.arom/> (дата звернення 23.09.2023).

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ДОДАТОК А

Фото експозицій з виставки ProMaisonShow 2023

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП У КРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

